

Giko Mar Kinde E Piny

Sitif Flat

En karang'o ma kinde biro rumo?

Wan duto wadwaro ng'eyo kinde ma. Be ibiro bedo sani? Be ibiro bedo kiny? Be ibiro bedo higni 100? Higni 1000? En karang'o ma Yesu biro duogo kendo en karang'o ma kinde--kaka wang'eyo--biro rumo?

Nitie weche mang'eny ma ji ng'ado. Inyalo dok chien e historia kendo neno kama osebedo gi temo ma ongee tich mar temo ng'eyo giko mar piny. Kuom ranyisi, ka iparo William Miller, ng'at ma ne ochung'ne chakruok mar dini mar Jo-Adventist, nonyiso ni chieng' mar biro mar ariyo mar Kristo ne dhi bedo e kind tarik 21 dwe mar adek higa mar 1843 nyaka tarik 21 dwe mar adek higa mar 1844. Ne oparo ni ne oketo tarikno e yo marach omiyo ne oketo kendo. E kindeno ne dhi bedo tarik 22 dwe mar apar higa mar 1844, to kendo ne onge gima ne otimore. Ok owinjore ga anyisi weche mamoko ma pod odong', ok kamano?

E temo mar dhi nyime gi riwruok mare, Charles Russell, ma ne ochako Joneno mag Nyasaye, noketo paro ni Yesu ne dhi duogo e higa mar 1874. Kata kamano, kendo, ritono ne otimo mana nono.

E higni mag 1980, jandiko moro nokelo pesa mang'eny ahinya ma ne nyalo miyo opar tarik ma ne ibiro ng'iewogo gik moko. Bang'e ka ne osekalu tarikno, ne oketo tarikno mabor matin. Gik moko duto osebiro kendo osedhi bende We mondo awach weche moko ariyo kuom gik ma ne otimrego--machiegni kata machon. Gik ma ne okorgo duto wuok kuom ndiko moko matindo, moko kuomgi yudore e nus mokwongo mar Matayo 24 , ma ne ok owach gi Yesu kuom giko mar piny, to kuom ketho mar .Yerusalem. Moko wuok e buge ma wuoyo kuom apokalips. Mano en buge maler ma opong' gi tipo (moko ni e Singruok Machon, moko ni e bug Fwenyo). Kinde mang'eny, ogolo oko mar weche ma ne ondik e ndiko ma ne ok ochan ni otiyo gi giko mar piny kata matin.

Kuom adier, ka ipuonjori Muma gi ng'iyo moro amora, ibiro fwenyo ni weche ma ji ng'ado gin budho maler nikech "Odiechieng' mar Ruoth biro biro kaka jakuo e otieno." (2 Petro 3:10) Winj weche ma Yesu nowacho e sula mogik mar Matayo 24, "Onge ng'ama ong'eyo odiechieng'no kata saa, kata malaike ma ni polo kata Wuowi, to mana Wuoro kende."

Gima duong' en ni ka ng'ato ang'ata onyiso piny ni osefwenyo apoya nono kinde mar Biro mar Ariyo mar Ruoth, mapiyo bang'e gifwenyore ni gin jaote ma miriambo. Nikech odiechieng' mar Ruoth biro biro kaka "jakuo e otieno".

Gima Ok Bitimore

Ok wang'eyo ni en karang'o. Ne nitie ng'eny weche ma ji ng'ado e wi gima biro timore ka giko mar piny ochopo. Wadhi e Muma mondo wang'e gik ma ok bi timore ka Yesu biro kendo.

1. Ok oket Pinyruoth .

Achiel kuom paro ma ji ohero ahinya e wi ndalo mag giko en adier ni Yesu biro biro kendo keto loch moro ma ng'ato nyalo ng'ado e wi higni 1,000, ma e kindeno biro bedo gi kuwe kod ngima maber e piny mangima. Kaluwore gi puonjno, ma iluongo ni puonj mar higni mia achiel, hekalu mar Jo-Yahudi dhi gero kendo, lamo mar hekalu biro dwokore kendo, Yesu biro locho kowuok e kom loch mar Daudi kuom higni 1,000, kendo obiro lendo wach maber e piny kowuok e kom lochno.

Chik ma kamago nigi mise nyaka e kinde ma C. L. Schofield kod jomoko mamoko, kata kamano, kuom wacho adier, ok en wach ma yudore e Muma. Oh en adier ni nitie pinyruoth kendo nitie bende weche ma ne okor e Muma kuom Mesia ma ne obet ewi kom mar loch mar Daudi, to Muma puonjo ni weche ma ne okorgo osechopo kare. Masia osebiro kendo oseloso pinyruodhe. Kuom adier, kae nitie ler ma ne ondiki gi roho mar Nyasaye kuom

weche ma ne okorgo owuon. Oyudore e Tich Joote 2:29-33 ka Petro nolando lendo mokwongo kuom Kristo e odiechieng' Pentekost.

"Owete, anyalo nyisou gi adier ni wuonwa Daudi notho kendo ne oyike kendo liel mare pod ni kae nyaka sani. To ne en jaote kendo nong'eyo ni Nyasaye nosingo ni obiuro keto achiel kuom nyithinde e kom loch mare. neno toke Nyasaye osechiero Yesu ni nyaka e ngima, kendo wan duto wan jo aneno mag adiera.

Petro nowacho ni wach ma ne ondiki e wi Yesu ne ochopo kare bang' ka nochier. Koro koro obet e kom mar loch mare, kendo pinyruoth ni e bwo loch mare sani. Gik moko duto ma ne ondik e wi loch mar pinyruoth chopo kare e chier kod idho mar Yesu e polo. Ka wawuoyo kuom Yesu, Jo-Kolosai 1:13 wacho ni "Nimar osewaswa kuom loch mar mudho kendo okelowa pinyruodh Wuode ma ohero". En adier bende e 1 Jokorintho 15:20-26, "To sani Kristo osechier kuom joma otho, kendo osebedo olemo mokwongo kuom jogo mosenindo. Nimar kaka tho nobiro kuom dhano, e kaka chier mar joma otho bende nobiro kuom dhano. bang'e, jogo ma gin mag Kristo e kinde ma obiuro biro. Owacho mana wach machal; Yesu koro locho e pinyruodhe.

2. Onge Loch mar Higni 1000

"Giyudo paro mar loch mar higni 1,000 kanye?" Mano wuok e Fwenyo 20. Ka wachako kawo tipo ka ranyisi kod namba moro amora ma wuok e Fwenyo kaka adier, wabiuro bedo ji ma nigi paro mathoth molooyo e wi piny. Ka ondik namba 1,000 e yor apokalips, en ranyisi. Apar (namba mar gik ma opong') ma oting'o cubed, ma ochung' ne gik ma opong' mathoth. Lochno mar higni 1,000 ochung' ne ndalo mogik mag kinde Jokristo, kendo wan e kindeno sani. En loch mar higni 1,000. Omiyo, kik uwinjo marach. Nyasaye ok bi kendo mondo oket pinyruoth, pinyruoth ni kae.

3. Onge ng'wono makende ma imiyo Jo-Yahudi

Mae en ng'ado paro mar higni mia achiel, en paro mar higni mia achiel ni Biro mar Ariyo mar Yesu biro bedo mana kapok loch mar higni 1,000no ochopo. Paro en ni Jo-Yahudi biro yudo warruok e kinde mar higni 1,000 mag lendo mar wach maber kendo gibiro bedo gige Kristo mar lendo wach maber ne dhano mamoko, jogo ma pod oselal nyaka e kindeno. E kindeno, ipare ni Jo-Yahudi biro wuok e pinje duto mag piny mondo gidhi e pinygi ma .Palestinakinde ma Kristo biro miyogi ng'uono makende. E kindeno Kristo biro chako locho e wi dhano duto. Ka nitie gimoro achiel ma Muma nyiso maler ahinya e Singruok Manyien, en ni kinde mar oganda moro amora kata dhoot moro amora mar ji ma yudo ng'uono makende kuom Nyasaye osekallo chon ahinya. Ok onego ochier kendo, kendo ok onego ochier.

Ka Petro ne omiye chik gi Nyasaye e Tich Joote 10 mondo odhi ir Kornelio kendo oyab dhoudi mag pinyruoth ne Jo-Yahudi, Petro notimo kaka ne owachne (kokalo kuom ywak moko). To mae e giko ma ne ochopoe e Tich Joote 10:34-35: Kae Petro nochako wuoyo kama: "Koro afwenyo ni en adier ni Nyasaye ok ng'anjo ne ji, to oyie dhano ma wuok e pinje duto ma luore kendo timo gima kare."

Kapo ni nitie penjo moro amora kuom Nyasaye ma biro mondo omi Jo-Yahudi, kata ng'ato ang'ata, Paulo nodwoko ni, "Onge Ja-Yahudi kata Ja-Grik, onge jatich kata Ja-Grik, kata dichuo kata dhako, nikech un duto un achiel kuom Kristo Yesu. (Jo-Galatia 3:28-29) Kinde osekallo ahinya ma Nyasaye biro keto ng'wono makende ne dhoot moro mar ji.

4. Onge Rap

Chiegni ni ji duto osewinjo "theory mar ng'ado", ni odiechieng' moro, nitie ng'anjo--ma adier biro bedo kaka ng'anjo -- mar Jokristo duto e piny. Mopogore, gidhi mana lal. Kae to bang' ng'ado piny, iparo ni, biro bedo kinde mar masira ma romo higni abiriyo, bang'e loch mar higni 1,000, kae to ing'eyo gik mamoko ma osedong' kuom gik ma wasewuoyoe sani.

"Parono nowuok kanye?" Parono ne ochakore nyaka e giko mar higni mag 1900. Owuok e weche ariyo madongo: 1 Jotesalonika 4:16-18 kod 1 Jokorintho 15:51-55. E weche ariyogo, Paulo wuoyo kuom joma otho ma ibiuro chier

bang'e joma ngima ibiro iting'o e kor polo, kendo imigi ringruok manyien ma ok nyal kethore mondo gibedgo nyaka chieng'. E wehego onge gima nyiso ni ngima e piny biro dhi nyime kaka pile; ni jogo duto ma ok owar biro dhi nyime timo gik ma gidwaro. Kaka ng'ato nyalo ng'eyo, Jo-Filipi 2:10-11 wacho ni, "Ng'ato ka ng'ato biro rwakruok piny, kendo dhok duto biro ng'ado bura." Matayo 25:34-46 nyisowa ni sama Yesu biro nenore kendo, mano biro luwo bang'e mapiyo gi ng'ado bura maduong', to ok ni ng'ato maler biro lal gi mor. Mano ok yudre e Muma.

Ang'o mabiro timore

We Wach Nyasaye onyiswa e weche ma wuoyo kuom Biro mar Ariyo mar Yesu gima biro timore e giko mar ndalo.

1. Ruoth biro nenore . [gimoro ma ng'ato nyalo ng'iyo]

"Nimar Ruoth owuon biro wuok e polo, gi dwol maduong', kod dwol mar malaika maduong', kod dwol mar mbui mar Nyasaye..." (2 Jo-Tesalonika 4:16a) Ng'ato ka ng'ato ma ngima e piny, kinde moro amora ma odiechieng'no chopo, biro winjo mbui no kendo paro marwa ok bi ng'iyo.

2. Joma otho ibiro chier .

"Joma otho e Kristo biro chier mokuongo." (2 Jo-Tesalonika 4:16b) Mano onyisre e 1 Jo-Korinto 15:52 "e ler mapiyo, e ng'injo mar wang', e kinde ma mbui mogik goyo. Nikech mbui biro goyo, joma otho biro chier ma ok tho." Ka Yesu biro kendo, liel biro bedo nono. duto ma waseng'eyo.

3. Joma ngima biro lokore .

"Winj, anyisou wach ma ok ong'ere: Ok wan duto wabi nindo (manyiso ni wabiro tho), to wan duto wabiro lokore - e ler matin, e ng'injo mar wang', e kinde ma mbui biro goyo. Nikech mbui biro goyo, joma otho biro chier ma ok tho, kendo wan bende wabiro lokore. (1 Jokorintho 15:51)

Gik adek mokwongogi duto biro timore e kinde achiel:

- a) Kar tung' biro goyo
- b) Duol mar malaika maduong'
- c) Joma otho biro wuok e liel, kendo joma ngima e kindeno ibiro ng'adogi e kor polo kanyakla kodgi. Omiyo, dhano duto, chakre e chakruok mar piny, ibiro ting'o e kor polo ka gin gi Kristo owuon. Obiro bedo gimoro, ok kamano?

4. Pogruok Maduong'—Buro .

"Ka Wuod Dhano obiro e duong' mare, ka malaike duto ni kode, obiro bet e kom mar loch mare e duong' mar polo. Pinje duto biro chokore e nyime, kendo obiro pogo ji kaka jakwath pogo rombe gi dier. Obiro keto rombe e lwete ma korachwich, to dier e lwete ma korachwich." (Matayo 25:31)

5. Pok ne Joma kare .

"Eka Ruoth biro wacho ne jogo ma ni e lwete ma korachwich ni, 'Biuru, un jogo ma Wuora ogwedhe, kawo pok maru, pinyruoth ma oseikni chakre kinde ma ne ochue piny.'" (Matayo 25:34)

6. Chik ma Ogol kuom Joma Ok Winj

"Eka obiro wacho ne jogo ma ni e korachwich niya, 'Wuuru kuoma, un jogo ma osekuong', udhi e mach ma nyaka chieng' ma oseik ne jachien kod malaike mage.'" (Matayo 25:41)

Johana ondiko (bang' neno fwenyruokno), "Kendo ne aneno joma otho, madongo kod matindo, ka gichung' e nyim kom mar loch, kendo buge ne oyawore. Bug machielo ne oyawore, ma en buk mar ngima. (Fweny 20:12)

7. Ketho mar piny .

"Odiechieng' mar Ruoth biro biro kaka jakuo. Polo1 biro lal gi koko; gik moko duto biro kethore gi mach, kendo piny kod gik moko duto mantie e iye biro bedo maler." (2 Petro 3:10)

^[1]Oboke ma nigi ng'injo mar polo (2) Polo ma ni e kor polo kata ma ni e kor lwasi, kaka "winy mag polo" kata "boche mag polo (3) Polo ma nigi ng'injo ma ng'injo, ma en kama "chieng'," "dwe," kod "sulwe] nitie.

Pinyini ok bi dhi nyime kuom higni 1,000 mamoko bang' ka Yesu oseduoko. Yesu ok bi mondo oket pinyruoth. Odhi chiwo pinyruoth ma osebedo mare ne Wuonwa bang' bura. Wan jogo ma wan e pinyruothno wabiro dak nyaka chieng' gi Wuoro nyaka chieng'.

Kar tieko

Ne afwenyo ni ka ng'ato wuoyo kuom giko mar piny kod Biro mar Ariyo mar Yesu, en gima miyo ji mang'eny luoro. Ok oket mondo obed ne jogo ma ni e Kristo. Wasebedo ka wasomo kuome nyadi riyo kata adek e somo. To e 2 Jo-Tesalonika 4:18 "... jiwre gi wehegi." Oh, ka in e Kristo, obiro bedo odiechieng' maduong'ie moloyo ma osetimore. Obiro bedo odiechieng' maber moloyo ma iseneno, kendo dwol mar goyo nduru kod thum biro bedo gik mabeyo moloyo ma itni osewinjo ka in Jakristo. Mano e gima biro timore e giko mar piny. Penjo en niya "Be isebedo moikore?"

Puonj # 1015

Penjo

1. Muma nyiso maler kinde ma kinde biro rumo e piny.
Adier ____ Miriambo____
2. Giko mar kinde e piny inyalo kwan.
Adier ____ Miriambo____
3. E biro mar 2, Kristo biro keto pinyruodhe e kinde loch mar higni 1000 ma biro luwo gi ng'ado piny.
Adier ____ Miriambo____
4. E biro mar ariyo, Kristo biro nenore, mbui biro goyo, joma otho biro chier kendo joma ngima ibiro ting'o e kor polo.
Adier ____ Miriambo____
5. Be iyiek ne duoko mar Kristo kod bura mar Nyasaye?
Ee ____ Ooyo____

